

- शिवभक्त -

शिवापूर नावाचं एक गाव होतं गावाजवळून शिवगंगा नावाची नदी वाहत होती. त्या नदीचे काठी शिवशंकरांचे सुंदर मंदीर होतं. सारे गावकरी नित्य मेळाने शिवदर्शनासाठी मंदीरात येत असत.

त्या गावात सोमा धनगर नावाचा धनगर राहत असे तो मोठा शिवभक्त होता. त्याचा एक नेम असे. तो मंदिर घेऊन रानात जाई. सूर्य डोक्यावर उगळा की मंदिर साडारवाला बसवी. लंगोटी लावी नदीवर जाई. उगंधोळ करी. नोंडान पाण्याची चूळ घेई शेंभोरीच बेलामे साड होतं. एक बिल्व पान घेई. ओलेल्यानेच मंदिरात येई शिवपिंडीवर केलेली पूजा बाजूला सारी आपल्या नोंडातील चूळ पिंडीवर टाकी. बेलामे पान वाही शंभो हर हर म्हणे. असे बरेच दिवस चालत होते.

एकदा शिवपार्वती आकाशमार्गेन जात असता पार्वतीने शंकराला विचारले, "देवा तुमचा जावडा अक्का कोण?" तेव्हा शंकर म्हणाले, "शिवापूर गावातील सोमा धनगर." पार्वती म्हणाली काय, देवा, काय सांगता हे! तो धनगर तुमच्या उग्यावर चूळ टाकतो तो तुमचा जावडा अक्का कसा?" शंकर म्हणाले, "वतकरचकवेल."

शिवपिंडीवरील पूजा रोज कुणी तरी विसकटून टाकतो, हे गावच्या मुखियाला समजलं. त्याने गुप्तपणे आपले सेवक मंदिरात ठेवले. कोण पूजा विसकटतो ते पहाण्यासाठी सेवकांनी येऊन मुखियास सांगितले की आपल्या गावातील सोमा धनगर आपली पूजा बाजूला सारतो. नोंडातील चूळ पिंडीवर टाकतो. बेलामे एक पान वाहतो. शंभो हर हर म्हणून जातो. हे ऐकून मुखियास राग आला. त्याने सोमाला डाव्या घडविण्याचे ठरविले.

भौवणी सोमवार आला. सुखिया स्वतः पूजेला बसला. चांदीच्या अभिषेक पात्रातून पिडीवर पाण्याची संतत धार पडत होती. पंच उपचारांची शिवपूजन चालू होते. नित्य नियमाने सोमा धनगर तोंडाने चूळ घेऊन आला. तो मंदिराच्या दाराने पोहचतो न पोहचतो तोच घरणीकंप झाला. सारं मंदिर हळू लागलं. ते पाहून सुखिया बाहेर पळाला. सोमा मात्र आत धावला. पिडीवर पालधा पडला. काय पडायचं ते माझ्या अंगावर पडो पण माझ्या देवाला काही लागणं काय नये.

अगलाज शंकर म्हणाले, "देवी पाहिलस कां?" जीवाच्या भीतीने सुखिया बाहेर पळाला. पण जीवावर उदार होऊन सोमा माझ्या पिडीवर पालधा पडला आता सांगा, स्वरा भक्त कोण? अश्विनिलपणे पार्वती भक्ता म्हणाल्या 'सोमा धनगर' !

XOX

कमलाकर कुलकर्णी - पुणे

